

SPRAWOZDANIA, INFORMACJE

REPORTS, INFORMATION

AKCJA BAŁTYCKA 1983. SEKCJA POLSKA

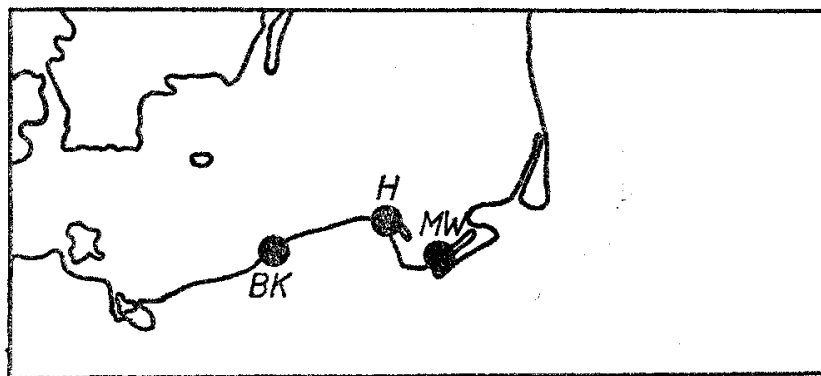
SPRAWOZDANIE Z PRACY

Prace Akcji Bałtyckiej. Nr 56

W 1983 r. prace terenowe Akcji Bałtyckiej prowadzono wiosną w dwu, a jesienią w trzech stacjach (rys. 1, tab. 1), stosując dotychczasową metodykę badań.

Jesienią 1981 rozpoczęliśmy badania terenowe w stacji Bukowo-Kopań, chcąc znaleźć nowe (wobec już zbyt wyrosniętego młodnika w stacji Bukowo) miejsce badania przelotu ptaków na środkowym wybrzeżu. Po dwuletnim, równoległym prowadzeniu badań terenowych w obu stacjach okazało się, że struktura przelotu ptaków w Bukowie i Bukowie-Kopaniu jest na tyle zbliżona, że reprezentuje tę samą frakcję populacji wędrujących przez nasze wybrzeże. Jesienią 1983 r. na środkowym wybrzeżu prowadziliśmy więc badania przelotu już tylko w stacji Bukowo-Kopań.

Pracą stacji badawczych kierowali: Przemysław Busze, Tomasz Cofta, Michał Goc, Krystyna Kahl, Wojciech Kania, Marek Keller, Ludwik Maksalon, Paweł Mielczarek, Andrzej Petryna, Andrzej Przystalski i Henryk Sułek. Ponadto w pracach terenowych wzięło udział 96 osób z 12 uczelni i licznych instytucji i szkół oraz 2 gości zagranicznych (Czechosłowacja).

Rys. 1. Rozmieszczenie polskich stacji Akcji Bałtyckiej w 1983 r. BK — Bukowo-Kopań: $54^{\circ}28'N$, $16^{\circ}25'E$; H — Hel: $48^{\circ}46'N$, $18^{\circ}28'E$; MW — Mierzeja Wiślana: $54^{\circ}21'N$, $19^{\circ}19'E$

Fig. 1. Map of Polish stations of Operation Baltic

Tabela 1

Czas pracy, liczba sieci i ptaków schwytanych w poszczególnych stacjach w 1983 r.

Work terms, net and bird numbers on individual stations. (1) — station; (2) — term of work; (3) — average number of nets; (4) — number of species ringed; (5) — number of birds ringed; (6) — number of retraps; (7) — spring; (8) — autumn; (9) — total

	Stacja (1)	Czas pracy (2)	Przeciętna liczba sieci (3)	Liczba zaobrączkowanych		Liczba retrapów (6)
				gatunków (4)	osobników (5)	
Wiosna (7)	H	27 III–15 V	54	48	4 246	470
	BK	27 III–15 V		53	4 427	419
Jesień (8)	MW	14 VIII–1 XI	68	76	19 862	521
	H	3 IX–17 X	54	44	2 308	328
	BK	14 VIII–1 XI	53	58	12 938	692
Razem (9)				95	43 781	2430

Tabela 2

Ptaki zaobrączkowane podczas Akcji Bałtyckiej w 1983 r.

Number of birds ringed during Operation Baltic 1983. (1) — species; (2) station; (3) — spring; (4) — autumn; (5) — 88 species not ringed in 1983; (6) — total

Gatunek (1)	Wiosna (3)		Jesień (4)			1983	1960–1983
	stacja (2)						
	H	BK	MW	H	BK		
1	2		3			4	5
<i>Acanthis cannabina</i>		33			24	57	189
<i>Acanthis flammea</i>	7	4			1	12	819
<i>Acanthis flavirostris</i>					1	1	11
<i>Accipiter nisus</i>	40	2	3		6	51	380
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>		1	35			36	1 112
<i>Acrocephalus paludicola</i>			1			1	14
<i>Acrocephalus palustris</i>			9		14	23	278
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>			118		5	123	1 666
<i>Acrocephalus scirpaceus</i>		1	608		54	663	18 525
<i>Aegithalos caudatus</i>			1285	16	199	1500	20 673
<i>Aegolius funereus</i>	1					1	89
<i>Alauda arvensis</i>	2					2	15
<i>Alcedo atthis</i>			4			4	172
<i>Anthus pratensis</i>	2		2			4	299
<i>Anthus trivialis</i>	6	4	27	9	4	50	1 292
<i>Asio otus</i>			1	1		2	41
<i>Buteo buteo</i>	3					3	6
<i>Calcarius lapponicus</i>		1				1	1
<i>Carduelis chloris</i>			2			2	368
<i>Carduelis spinus</i>	108	32	22	16	1	179	6 028
<i>Carpodacus erythrinus</i>			1		3	4	44
<i>Certhia brachydactyla</i>	1	19	2	2	34	58	518
<i>Certhia familiaris</i>	9	21	43	12	29	114	4 626

1	2		3			4	5
<i>Corvus monedula</i>			2			2	3
<i>Cuculus canorus</i>				1		1	89
<i>Delichon urbica</i>					1	1	183
<i>Dendrocopos major</i>	3	1	5	4	11	24	1 924
<i>Dendrocopos minor</i>				1		1	231
<i>Emberiza citrinella</i>	1	19	14	1	18	53	1 469
<i>Emberiza hortulana</i>		1		2		3	57
<i>Emberiza pusilla</i>				1		1	5
<i>Emberiza schoeniclus</i>	1		25		2	28	1 488
<i>Erithacus rubecula</i>	484	363	1604	232	885	3568	156 702
<i>Falco subbuteo</i>			1			1	2
<i>Ficedula hypoleuca</i>	127	36	19	14	46	242	8 797
<i>Ficedula parva</i>			1	2	2	5	144
<i>Fringilla coelebs</i>	222	64	103	56	20	465	16 215
<i>Fringilla montifringilla</i>	15	2	9	2	3	31	1 389
<i>Garrulus glandarius</i>	5	1	5	5	17	33	3 601
<i>Hippolais icterina</i>		14			16	30	269
<i>Hirundo rustica</i>			12	2		14	2 586
<i>Jynx torquilla</i>	2	2	7		1	12	341
<i>Lanius collurio</i>	2	3	28	4	15	52	949
<i>Lanius excubitor</i>			2			2	236
<i>Locustella fluviatilis</i>			1			1	20
<i>Locustella luscinioides</i>			4		1	5	174
<i>Locustella naevia</i>	1	9	2	1	19	32	191
<i>Loxia curvirostra</i>			3			3	175
<i>Lullula arborea</i>			4			4	23
<i>Luscinia luscinia</i>	3	4	1	1	5	14	144
<i>Luscinia megarhynchos</i>		3				3	8
<i>Luscinia svecica</i>			1			1	202
<i>Motacilla alba</i>		1	2			3	1 002
<i>Motacilla flava</i>			3			3	709
<i>Muscicapa striata</i>		1	9	31	33	74	3 997
<i>Oenanthe oenanthe</i>	1		5	1	2	9	422
<i>Oriolus oriolus</i>		1				1	37
<i>Parus ater</i>	56	102	2369	16	408	2951	18 586
<i>Parus caeruleus</i>	37	44	2665	6	247	2999	42 151
<i>Parus cristatus</i>	4	4	2		2	12	327
<i>Parus major</i>	202	59	2775	22	463	3521	86 417
<i>Parus montanus</i>	9	3	222	40	258	532	1 752
<i>Parus palustris</i>	1		6			7	842
<i>Passer montanus</i>					1	1	119
<i>Phoenicurus ochruros</i>	4	5	2	1	2	14	327
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	39	23	79	48	43	232	16 190
<i>Phylloscopus collybita</i>	30	99	29	5	37	200	6 090
<i>Phylloscopus proregulus</i>					1	1	9
<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	44	39	1	1	4	89	1 333
<i>Phylloscopus trochilus</i>	146	492	198	152	508	1496	28 253
<i>Picus viridis</i>		1				1	8
<i>Porzana porzana</i>			1			1	9
<i>Prunella modularis</i>	16	18	15	3	30	82	3 739
<i>Pyrrhula pyrrhula</i>		2			2	4	2 065

1	2		3			4	5
<i>Rallus aquaticus</i>			1			1	56
<i>Regulus ignicapillus</i>	7	65	3		28	103	925
<i>Regulus regulus</i>	2090	2161	6653	1417	8933	21254	302 375
<i>Remiz pendulinus</i>			25			25	366
<i>Riparia riparia</i>			11	1		12	201
<i>Saxicola rubetra</i>	5		43	2	1	51	768
<i>Scolopax rusticola</i>			3			3	20
<i>Sitta europaea</i>			2			2	368
<i>Sturnus vulgaris</i>	10		17			27	6 482
<i>Sylvia atricapilla</i>	34	80	63	24	162	363	10 010
<i>Sylvia borin</i>	3	19	19	15	46	102	6 209
<i>Sylvia communis</i>	3	29	12		22	66	975
<i>Sylvia curruca</i>	32	185	23	12	50	302	3 139
<i>Sylvia nisoria</i>		2	2		1	5	338
<i>Troglodytes troglodytes</i>	49	46	29		35	159	3 784
<i>Turdus iliacus</i>	47	8	21	2	12	90	3 686
<i>Turdus merula</i>	100	213	128	7	62	510	10 783
<i>Turdus philomelos</i>	227	83	401	115	106	932	22 341
<i>Turdus pilaris</i>	5	1	4	2	2	14	449
<i>Turdus torquatus</i>			1			1	23
<i>Turdus viscivorus</i>		1	2			3	89
88 gatunków nie obrączko- wanych w 1983 r. (5)							17 647
Razem (6)	4246	4427	19862	2308	12938	43 781	860 201

Podczas prac terenowych wiosną i jesienią zaobrączkowano ogółem 43 781 ptaków z 95 gatunków (tab. 2). Jest to rezultat lepszy niż w roku poprzednim, uzyskany dzięki ponad dwukrotnemu wzrostowi liczby ptaków schwytanych na Mierzei Wiślanej: aż 8 z 15 najpospolitszych migrantów wykazało tam tendencję wzrostową w stosunku do roku poprzedniego (tab. 3). Wystąpił tam masowy przelot sikor i raniuszka. Wobec stwierdzonej jednorodności przelotu w Bukowie i Bukowie-Kopaniu, w tabeli 3 użyto wartości średniej wieloletniej Bukowa przeliczonej dla Bukowa-Kopania z zastosowaniem indywidualnego przelicznika dla każdego gatunku osobno.

Na uwagę zasługuje liczny przelot sikory czarnogłowej jesienią, kiedy schwytano 532 osobniki tego gatunku wobec 1220 schwytanych ogółem w latach 1960–1982. Wskutek intensywnego przelotu sikor na Mierzei Wiślanej, leżącej blisko radzieckich punktów obrączkowania ptaków, liczba ptaków schwytanych z obrączkami zagranicznymi jest znaczna (tab. 4 i 5).

W czasie prac jesiennych schwytano po jednym osobniku trznadelka i świstunki złotawej. Wiosną w Bukowie-Kopaniu schwytano przedstawiciela nowego dla Akcji Bałtyckiej gatunku — poświerkę szponiastą.

W 1983 r. zostały oddane do druku poza „Notatkami Ornitologicznymi” następujące publikacje, oparte na materiałach Akcji Bałtyckiej:

Busse P. *Biometrical standards in the Operation Baltic work*. Ring 116: 125–138.

Busse P. *Twenty years number dynamics of forest bird migrants wintering in*

Tabela 3

Liczebność względna niektórych gatunków ptaków na Mierzei Wiślanej i w Bukowie-Kopaniu jesienią 1983. Strzałki wskazują kierunek zmian w stosunku do roku poprzedniego; ● — zmiana $\pm 5\%$

Relative abundance of some bird species on Mierzeja Wiślana and Bukowo-Kopań in autumn 1983. The arrows point out the direction of changes in relation to previous year; ● — change $\pm 5\%$. (1) — species; (2) — per cent of many years mean (Busse P. 1973. *Dynamics of numbers in some migrant caught at Polish Baltic coast 1961-1970*. Not. Orn. 14, 1-2: 1-38); (3) — mean value of per cent of many years mean for these species

Gatunek (1)	Procent średniej wieloletniej (2)	
	Mierzeja Wiślana	Bukowo-Kopań
<i>Aegithalos caudatus</i>	168,7 ↑	53,4 ↓
<i>Certhia familiaris</i>	14,6 ●	23,4 ↓
<i>Erithacus rubecula</i>	55,9 ↑	15,1 ↓
<i>Ficedula hypoleuca</i>	10,6 ●	25,0 ↓
<i>Muscicapa striata</i>	5,3 ●	42,8 ↑
<i>Parus ater</i>	136,1 ↑	61,9 ↓
<i>Parus caeruleus</i>	99,3 ↑	12,6 ↓
<i>Parus major</i>	45,9 ↑	6,6 ↓
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	12,3 ↓	8,6 ↓
<i>Phylloscopus collybita</i>	37,4 ↓	24,8 ↓
<i>Phylloscopus trochilus</i>	24,7 ↓	65,6 ↓
<i>Regulus regulus</i>	90,6 ↑	233,8 ↑
<i>Sylvia atricapilla</i>	36,9 ↓	56,9 ●
<i>Turdus merula</i>	50,9 ↑	4,5 ↓
<i>Turdus philomelos</i>	64,3 ↑	16,9 ↓
Średni procent średniej wieloletniej tych gatunków (3)	56,9 ↑	43,5 ↓

Western Europe. (Referat wygłoszony w Brukseli na Sympozjum Towarzystwa Ornitologicznego „AVES”).

Busse P. *Key to sexing and ageing of European Passerines*. Beiträge zur Naturkunde Niedersachsens.

**Przemysław Busse, Tomasz Cofta,
Ludwik Maksalon, Andrzej Petryna**

OPERATION BALTIC 1983. POLISH SECTION
REPORT ON FIELD WORK
Operation Baltic papers. No 56

In 1983 field works of Operation Baltic were managed in spring in two stations, and in autumn in three ones (fig. 1, tab. 1), with use of previous field methods.

After two years of simultaneous work in Bukowo and Bukowo-Kopań stations there was stated that the structure of migrations in these two stations is so similar, that the results of the new station, Bukowo-Kopań, are continuing the ones of

Tabela 4

Ptaki z obrączkami zagranicznymi schwytane w 1983 r.

Birds caught with foreign rings in 1983. (1) — species; (2) — ringing scheme; (3) — total

Gatunek (1)	Centrala obrączkowania (2)											Razem (3)	
	ARNHEM	BRUXELLES	COPENHAGEN	HELSINKI	HIDDENSEE	LITUANIA	LITUANIA+MOSKWA	MATSALU	MOSKWA	RADOLFZELL	RIGA		STOCKHOLM
<i>Aegithalos caudatus</i>						1		4	8				13
<i>Erithacus rubecula</i>										1		1	2
<i>Ficedula hypoleuca</i>				1									1
<i>Fringilla coelebs</i>									1				1
<i>Parus ater</i>						39	2	3	60		2		106
<i>Parus caeruleus</i>						6			17				23
<i>Parus major</i>		1			1	4		1	19				26
<i>Parus montanus</i>						3			4				7
<i>Phylloscopus trochilus</i>			1										1
<i>Regulus regulus</i>	1			2				3	10			5	21
<i>Turdus merula</i>												1	1
Razem (3)	1	1	1	3	1	53	2	11	119	1	2	7	202

Tabela 5

Kontrole i retrapy długoterminowe w 1983 r.

Controls and long-term retraps in 1983. (1) — birds with rings; (2) — foreign; (3) — not local; (4) — local; (5) — spring; (6) — autumn; (7) — total

Ptaki z obrączkami (1)	Wiosna (5)		Jesień (6)			Razem (7)
	H	BK	MW	H	BK	
Zagranicznymi (2)	7	4	176	2	13	202
GDĄŃSK niemiejscowymi (3)	4	5	2	—	19	30
GDĄŃSK miejscowymi (4)	6	30	57*	1	10	104
Razem (7)	17	39	235	3	42	336

* W tym 43 obrączkowane w pobliżu stacji w okresie lęgowym — including 43 ringed near the station during breeding season.

the old one — Bukowo. So, in autumn only Bukowo-Kopań station was in use on the middle part of Baltic coast.

During field work 43 781 birds from 95 species were ringed (tab. 2). This figure is higher than the one of previous year, mainly due to very good Tit migration on Mierzeja Wiślana; the catching figures of 8 from most common migrants show there the growing tendency (tab. 3). In table 3 the individual values

of many years mean of Bukowo were recalculated for Bukowo-Kopań. The numbers of foreign rings and long-term retraps are given in tables 4 and 5.

During autumn works two rarities were caught: Little Bunting and Pallas's Warbler. The new species was added to Operation Baltic list — Lapland Bunting.

The list of Operation Baltic papers published out of „Notatki Ornitologiczne” is given at the end of Polish text.